

La Suda Kruc

Oficiala Organo de la Australazia Esperanto-Asocio.

Redakcio-Administracio:

Box 1367, Elizabeth-str: P.O.,
Melbourne (Aŭstralio).

Abono (por dek du numeroj):

Aŭstralio: 4 ŝilingoj kaj 6 pencoj.
Ekster Aŭstralio: 5 ŝilingoj,
aŭ 24 respondkuponoj.

Unu numero: 4 pencoj aŭ 2 respondkuponoj.

Anoncoj: Por 3 Linioj: 1 ŝilingo aŭ 5 respondkuponoj.

no 42.

Melburno (Melbourne), Australio.

10 Decembro, 1923.

ESPERANTO REALLY NEEDED?

"Language remains the worst frontier in Europe; the most complicated, the most impassable, the hardest to pass, the most fertile in conflicts and wars."

So writes Professor A. L. Guérard, "The National Geographic Magazine" of America.

Western Europe, that is, Europe minus Russia—a region (as we all know) much smaller than Australia—boasts in the possession of some forty languages (not including innumerable local patois), which are taught in schools, used in printing books and newspapers, and, even in cases where they are not officially established, are strong enough to create a "language question" which is capable of giving rise to violent events.

Two hundred miles is more than the distance from Sydney to Canberra, Melbourne to Albury, Brisbane to Bundaberg—a matter of five hours in moderately fast train. Soon we shall think of it as a two-hour ride in a commercial aeroplane.

"If," says Professor Guérard, "with any one of the European capitals as a centre (with the exception of Rome) you draw a circle 200 miles in radius, you will find that at least four different languages are reached. Such a circle forms very restricted bounds for the scientist or business man.

"And it is indeed a prison. Beyond the wall reign incomprehension, diffi-

dence, hatred. If a man lands on the wrong side of the language boundary, the very accent of his speech marks him for a foreigner, frequently for an enemy. He is fair game for the crook and an object of suspicion to the police.

"The telephone turns into a mockery. What is the use of being connected with Berlin and Rome if you can't speak German or Italian? The telephone is pitiless for strangers whose pronunciation is imperfect. It is not always easy to get the right number even in your own language, but with the added handicap of a foreign accent, the case is well-nigh hopeless."

Matters would be quite bad enough, even if the people using each of these numerous languages were segregated so as to form well-defined linguistic units, but—

"Confusion grows worse confounded when, instead of forming a patchwork or mosaic of self-contained elements, populations of different speech jostle one another in the same territory. No map can do full justice to such a situation, the result of conquest, migration, or infiltration."

Frequently the dominant population belongs to one linguistic group, the common people to another; sometimes with strange results. Thus it has come to pass that at Salonika, as at Constantinople, the language in which the best schools are conducted and the

leading newspapers are published is French.

And these linguistic groups in the Old World tend to become more and more tenacious of their ancestral tongues as time goes on.

"Many nations have revived and struggled for recognition, for the last hundred years; and every little group, as soon as it acquired consciousness, became loudly assertive and exclusive. *Sinn Fein* could be the motto of all the national revivals in recent history.

"Nationalism has no doubt been a great power for good, but it has also exacted a heavy price. In reviving the Czech language as a vehicle of culture, the Bohemians erected a new barrier between themselves and the rest of the world. Catalonia is the most active part of Spain, and the Catalan language has a noble tradition; yet it seems a pity that this sturdy, progressive population should not be satisfied with Castilian, a language of world-wide availability.

"The Irish Free State will not let the Irish language fade away; it may even require every loyal Irishman to burden his mind with that venerable and impracticable instrument.

"In 1830, French was practically the culture language of all the Belgians. But the Flemings would have no peace until they had secured for their Dutch dialect full equality with French, thus creating a linguistic barbed-wire fence through a country about as large as Maryland and Delaware together.

"France had repeatedly threatened the independence of Belgium, and Flemish belongs to a different family from French, so there is some justification in the hostility of the Flemings to the supremacy of the French language.

"These reasons do not exist in the case of Rumanian. There was no Rumanian literature until half a century ago. French was the current language for all educated people in Rumania; only French was heard in the salons and theatres of Bucharest, and even in the corridors of the National Parliament.

"French and Rumanian are cognate languages, and there is not the slightest danger that France would ever threaten the political or economic independence of Rumania. It seems as if the wise thing to do would be to

adopt French as the official language of the new state.

"But that was incompatible with the fierce pride of a new nationality, which must have all the appurtenances of its dignity—a dynasty, a diplomacy, an army, a navy, a language. So, without any feeling of hostility toward France, patriotic Rumanians began deriding and even mishandling the *Bonjouristes*, as they called their Frenchified aristocracy.

"One of the most curious instances of this craving for national differentiation, this "Ourselves Alone!" in the linguistic domain, is provided by the Norwegians. It seems bad enough that Scandinavian, spoken in five countries (Sweden, Norway, Denmark, Finland, and Iceland), should be divided into at least two branches, which a peculiar accentuation makes noticeably different.

"We might desire to see the rise of a Pan-Scandinavian, over-riding local idioms, in the same way as the King's English is superseding provincial forms. But Norway has chosen another path. She was getting along well enough with Danish as her official language, when some patriot discovered that the use of Danish was the badge of previous servitude. So, against Danish, or *Riksmaal*, a new "national" tongue was set up, the *Landsmaal*. This, although it calls itself the Norwegian Popular Language, is an artificial combination, a composite dialect, on the basis of old Norse peasant patois. It is not spoken spontaneously anywhere, but it is taught, it is gaining ground, and it may become the sole medium of expression in Norway.

"Thus an obstacle deeper than the Skagerrack will be created between two sister countries which, even combined, would form too small a culture group."

Professor Guérard is already known to us as a supporter of the international language idea, and in this article he reaffirms his belief in that solution of the formidable problem of diversity of language. While he heartily approves of the preservation of existing natural languages, and even dialects, and explains the aesthetic and social purposes they serve, again he declares that an international means of communication, in addition thereto, has become an imperative necessity.

RESOLUTION THAT WAS NOT ACCEPTED.

Of the resolutions of the Commission for Intellectual Co-operation, the only one that was not accepted by the League of Nations was that which recommended the instruction of foreign languages in preference to an artificial world-language. A number of delegates, among them Lord Robert Cecil, found that resolution unacceptable, on account of the great progress of Esperanto during last year — an instance being the action of the Brazilian Parliament in establishing examinations in Esperanto in all normal schools.

ITALIAN MINISTRY OF COMMERCE FAVORABLE.

At the Italian Esperanto Congress at Terni, where the Government and also the Ministries of Education, Public Works, Economy, the Colonies, War and Marine were represented it was announced that the Ministry of Commerce and Industry had permitted the teaching of Esperanto in Royal Commercial Schools.

A letter signed on behalf of the Minister, and addressed to all Royal Commercial Schools, was read at the Congress.

THE POLICE AND ESPERANTO.

This is an international age, and operations of criminal organisations often extend to several countries at once, like those of many more laudable institutions. Consequently the detection and prevention of crime also assume an international character. One example of this is the labours of the League of Nations for the suppression of the "white slave" traffic and the traffic in dangerous drugs.

Another example is the International Police Congress recently held in Vienna, where many matters of close concern alike to well-doers and

to evil-doers were discussed. In the discussions the old difficulty of diversity of language was once again felt, and the Congress was the more ready to hear the representations of the delegate of the World-wide Police League, a voluntary organisation which makes much use of Esperanto, who recommended the more general use of the simple international tongue.

A committee was appointed, and decided in favour of the language by a large majority, which included certain members who had come to scoff and remained to advocate Esperanto.

The Police League, which has its headquarters in Budapest, publishes a journal entirely in Esperanto, which is announced as dealing with "criminal matters, secret languages, sects and written codes," with regular news of various undesirable traffics, and with original articles on the most striking criminal cases.

FINNA SAMIDEANO ALVENAS.

Du el la Melburnaj grupoj havis la plezuron akcepti Finnan samideanon, sinjoro Lauri Laiho, kiu venas loĝi en Aŭstralio. La afabla vizitanto jam starigis sian tendon en Melburno.

Ĉe la Kunvenoj sinjoro Laiho faris interesan paroladon pri sia lando kaj pri la valoro de Esperanto al vojaĝanto. El tiuj paroladoj tre profitis la grupanoj, tiel pro la flua, bonstila Esperanto, kiel ankaŭ pro la klara, preciza prononco de la vokaloj. Pri tiu lasta punkto ni Aŭstralianoj, kiel ĉiuj Anglosaksono, tre bezonas instruon kaj ekzercon.

Bonvenon, Sinjoro, al la Lando de la Suda Vento!

REVENO DE GESINJOROJ DRUMMOND.

Reveninte el la Meko de la Esperantistoj—la XV-a universala Kongreso en Nürnberg—du tre malnovaj kaj fervoraj samideanoj, sinjoro W. J. Drummond kaj sinjorino M. Drum-

ĈIU ESPERANTISTO ĈU MALPROKSIMA, ĈU PROKSIMA AL THE CHOCOLATE BOWL.

povas mendi niajn altgradajn. ĈOKOLADOJN PER POŝTO. Ok unca ladskatolo, plenigita per diversaj ĉokoladoj, taŭge protektitaj kontraŭ difekto per varmo, k.e., kostas 3ŝ. (aldonu 6 p. en Viktorio kaj 8d. ekstere, por poŝtelspezo). Ni ankaŭ liveras ĉokoladojn en kartonoj je 3ŝ 6d ĝis 22ŝ 6d.

THE CHOCOLATE BOWL, 18 Centreway, Collins Street, Melbourne.

mond, atingis Melburnon en la 16-a de novembro. Sinjoro Drummond, prezidanto de la Melburna Esperanto-Klubo, estas unu el la pioniroj de Esperanto en Melburno, kaj sinjorino Drummond estas de multe da jaroj entuziasma probatalanto de nia lingvo.

La vojaĝintoj ne nur alestis ĉa kongreson, sed ankaŭ vizitis, uzante nur Esperanton, pli ol tridek urbojn en Eŭropo. En multaj lokoj sinjoro Drummond faris paroladon pri Aŭstralio de la vidpunkto de la eventuala migranto, kun helpo de lumbildoj, kies klišojn pruntis al li la Alta Komisaro de Aŭstralio en Londono. Tiuj paroladoj havis grandan sukceson, precipe en Lyons (Francujo), kie la Ĉambro de Komercio disponigis por la kunveno specialan salonon. Ne nur valora servo al Aŭstralio estas tia agado, sed ankaŭ nova refuto de la malnova kalumnio, ke Esperanto estas kontraŭpatriota.

Kun profunda entuziasmo la revenintoj parolas pri la XV-a kongreso, de kiu sinjoro Drummond havis la honoron esti vicprezidanto, kaj pri ĝiaj neforgeseblaj memoroj. Kvin mil homoj el pli ol 40 nacioj, parolantaj per komuna lingvo kaj kun perfekta kompreno . . . ; la temo ne estas nova, tamen ĉiam inspiranta, kaj ni hejme-restantoj povas plenrajte envii al gesinjoroj Drummond la ĝojon konstati tiun miraklon per propraj okuloj kaj oreloj. Ni ja nur povas diri: "Feliĉaj estas tiuj, kiuj ne vidis kaj tamen kredas!"

Kun doktoro Privat sinjoro Drummond rakontas pri interesa, kelkhora konversacio. Pri la energio kaj kapablo de Privat sinjoro Drummond estas tre impresita, kaj lin nomas "la animo de la Esperanta movado."

GESINJOROJ DRUMMOND PAROLADOS.

En merkredo, 12-a de decembro, en la Australian Church (Aŭstralia Preĝejo), Melburno, gesinjoroj Drummond faros paroladojn en Angla linvo pri

sia vizito al Eŭropo.

Ambaŭ estas spertaj kaj spritaj parolintoj, kaj la paroloj estos vere aŭdindaj. Espereble prezidos la kunvenon Sir Aleksandro Peacock, ministro de popola instruado de la provinco Viktorio.

SONETO.

De Raffaello Santi.

Ho am', ho am', vi logis min al reto
per la okuloj, kies bril' doloras,
per negaj vangoj, kie rozoj floras,
per dolĉa vort' kaj nobla etiketo.

Jen flam' en mi! Estingas ĝin nenio,
nek la river', nek mar'. Sed mi ne
ĝemas.

Volupto tia en ĉi ardo tremas,
dum ĉiam pli konsumas min pasio.

Ho, estis dolĉa jugo, dolĉa ĉen'
negblankaj viaj brakoj ĉirkaŭ kolo.
Malligis vi — jen mia kor' en sven'.

Pri la ceteraj ĉesu la parolo,
ĉar dum la cit' mortigus min ĉagren',
nur mute do mi pensas vin en solo.

El itala tradukis K. de Kalocsay.

ESPERANTISTO ELTROVAS GENIULAN MUZIKAN JUNULON.

Nia samideano, S-ro. Stefan Polotynski, konatiĝis en Sidnejo kun infano, kies lerta ludado de la piano estas rimarkinda. S-ro. Polotynski intencas plue instrui kaj poste konduki malgrandan Jimmy Walker al Londono kaj aliaj centroj de muzika kulturo en Eŭropo. La knabo estas nun dekunu-jaraĝa kaj ludas la pianon de post sia kvara jaro. S-ro. Polotynski jam aranĝis serion da koncertoj en Polujo. Li volas, ke Jimmy fariĝu ne nur pianludulo sed ankaŭ kondukisto kaj komponisto, kaj li estas certa, ke la knabo iam estos famulo.

Hall's Book Store

'Phone: Windsor 6081.

Books and Music bought at your home. Libraries Valued.
Specialist in Secondhand School and College Books.
Secondhand Music.

264 CHAPEL STREET
— PRAHRAN —

(Opposite Town Hall.)

Full Stock of Esperanto Books.

Agent for "LA SUDA KRUCO."

RECENZO.

Esperanta Alfabeto kun Bildoj, de E. A. Pryke, D.B.E.A., Bankstown, apud Sydney, N.S.W., Aŭstralio; ilustrita de George Collingridge d. Tourcey, K.B.E.A. Ĉe Presejo G. Collingridge, Hornsby, N.S.W., Aŭstralio. Prezo: kvin ŝilingoj.

Kun feliĉa rezulto kunlaboris du eminentaj samideanoj por produkti ĉi tiun belan kaj utilan a-b-c-ĉ-libron. Sinjoro Collingridge estas jam distingita studento kaj verkisto pri antikvaj vojaĝoj al Aŭstralio, kaj egale bone konata pro sia senlaca laborado pri la arto, precipe pri la pentrado. Sinjoro Pryke de multe da jaroj sindone laboras je la ne malpli valora praktika flanko de nia movado.

La libro konsistas el la alfabeto de nia lingvo kun konvena verseto por ĉiu litero (krom la malfeliĉa ŭ, kiu neniam komencas vorton), artoplene ilustrita per la talento de sinjoro Collingridge.

D estas dando
diligente dancanta;

E — elefanto
energie kuranta.

Ja malafabla estas tiu, kiu ne volas lerni per tia agrabla metodo!

La bildoj kun la akompanantaj versetoj estas originale kaj trafe desegnitaj en blankaj linioj sur fonoj de diversaj nuancoj de viola koloro; ili estas muntitaj po du sur unu paĝo sur palverda papero. Pri la harmonio de la tonoj ne malpli sukcesis tia artisto, kia sinjoro Collingridge, ol pri la trafeco kaj facila memoreblo de la versetoj—tia praktika instruisto, kaa sinjoro Pryke. Al ambaŭ samideanoj ni kore gratulas.

La libro taŭgas, kiel por donaco, tiel ankaŭ por zorga konservado, kaj nepre ĉiu lernanto, kiu ĝin trarigardos, almenaŭ iom lernos, eble eĉ ne sciante, ke li lernas. Plie, ĉar la libro konsistas el "artist's proofs" (provaĵoj de artisto), ĝi havas nuntempe multan valoron.

Du-tri erarojn oni devas bedaŭri, precipe en libro, kiu trafos en manojn

de komencantoj: "signifikanta" anstataŭ "signifanta," "komencas" anstataŭ "komencas," kaj "majestro" anstataŭ "majstro."

(A. D.)

Legendoj, de A. Niemojewski, tradukita el la pola originalo de B. Kuhl, kun antaŭparolo de Antoni Grabowski: Ferdinand Hirt & Sohn, Leipzig.

La antaŭparolo klarigas, ke la aŭtoro estas talenta nuntempa pola verkisto. Li multe vojaĝis en Oriento, kaj komencinte kiel artiso transformiĝis iom post iom en scienciston kaj dediĉis sin fine al la kompara esplorado de religioj. "La nuna libreto konsistas el kvar poeziaj rakontoj el la vivo de Jesuo, sed tiu ĉi nomo, kvankam li estas la ĉefa heroo, nenie estas dirita, sed lasita al la konjektemo de la legantoj. Li kaj lia granda verko estas traktataj diskrete kaj ili formas nur la kondukan fadenon de serio da koloraj morbildoj el tiu epoko. . . . Kvankam la temo estas elstudita, la novelista talento de la aŭtoro brilas en la legendoj plenforte. La tutaĵo vivas kaj impresas potence la animon de la leganto." Kial fama liberpensulo elektis ĉi tiun temon estas malfacile kompreneble. Ĉiu leganto tuj vidos, ke la temo venas el la Nova Testamento, kaj ĉar la nuna verko variigas la vortojn sed neniamaniere ŝanĝas la instruon, oni povas facile imagi, ke la legado de "Legendoj" havus la rezulton, ke, se la leganto antaŭe forgesis legi sian Bibliion, li denove rapidos al la ĝuoj de la Sankta Libro.

(C. W. B.)

Mas'infaka Esperanto-Vortaro Prielemta, Eugen Wüster Internacia mondliteraturo, volumo 2, eldonita de Ferdinand Hirt & Sohn, Leipzig.

Ĉi tiu malgranda libro estas de la plej granda valoro. Ĉiu, kiu volas korekte uzi la Esperantajn ekvivalentojn de teknikaj vortoj bonvenigos ĉi tiun vortaron. Kvankam la Esperantaj vortoj estas tradukitaj en Germanan lingvon la libro estos utila al Esper-

PHILLIP ISLAND

The Ideal Tourist Resort.
6 hours from Melbourne by boat and rail.

"Redcliffs," Newhaven.

Accommodation for 50 Guests.
First Class Table.

Good Piano, Spacious Bathrooms, Croquet Lawn, Tennis Court, Good Boating, Fishing, Swimming and Shooting. Picnic Parties Arranged. Esperanto Spoken in the House.

Mr. E. S. BIGELOW, "Redcliffs," NEWHAVEN, PHILLIP ISLAND.

antaj verkistoj de ĉiu nacio. La preskostoj kaj grandeco de la libro estis limitaj per tre simpla sed tre praktika ideo pri la uzo de referencaj numeroj elpensita de d-ro Dietterle. La kompilinto diras, ke li prezentas nur jam uzitajn kunmetaĵojn; novajn radikojn li ne bezonis enkonduki. La vortoj ĉi tie donitaj troviĝos pli aŭ malpli en ĉiu faka vortaro kaj tre faciligos la laboron de ties kompilantoj.

(C. W. B.)

EN LA FRUAJ TAGOJ.

De D-ro Kazimierz Bein (Kabe).

En la jaro 1887, kiam aperis la unua broŝuro de D-ro Esperanto, mi estis liceano en Varsovio. Una el miaj kolegoj, S. D., granda ŝerculo, aĉetis la lernolibreton, legis ĝin al ni dum la paŭzoj inter la lecionoj kaj uzis sian tutan spritecon por moki la lingvon kaj precipe kelkajn sufiksojn, kiujn li trovis—maldecaj. Mi devas konfesi, ke ankaŭ mi partoprenis kaj subtenis la mokojn kaj ĉar mi estis bona latinisto, mi forte kritikis la lingvon, en kiu mankas, interalie, tiaj formoj kiel *futurum exactum* kaj *plusquamperfectum*. Tamen la versaĵoj ĉarmis min kaj dum kelke da tagoj senĉese “en sonĝo principon mi vidis.” Post kelke da semajnoj mia kolego S. D. forgesis pri la maldecaj sufiksoj, mi pri la principo. La leganto ne juĝu nin tro severe: ni estis junaj, la vetero estis bela, ne estas do mirinde, ke la boatveturado sur Vistulo allogis nin pli forte, ol nova lingvo: ĉu ne sufiĉe jam tedis nin la antikvaj!

Pasis 16 jaroj. Kiel abonanto de la angla “Review of Reviews” mi legis tie kun intereso la esperantan kronikon, sed post kelke da monatoj ĝi komencis inciti min. “Kia diablo estas tiu Esperanto, kiun faris en Varsovio iu D-ro Zamenhof, okulisto, same kiel mi?” Mi aĉetis la unuan malgrandan broŝuron de D-ro Esperanto por Poloj, mi prenis de kolego (li tiam ne estis ankoraŭ Esperantisto) la jarkolekton 1896 de “Lingvo Internacia” kaj post kelke da tagoj, ĝustadire post kelhora laboro, mi jam libere komprenis ĉiajn esperantajn tekstojn sen helpo de vortaro.

Mi jam konis la novan lingvon, mi ekdeziris konigi kun ĝia aŭtoro; kaj vere mi ne konis lin; mi pensis, ke oni bezonas pretekston por lin viziti en lia hejmo. Baldaŭ mi trovis rimedon; mi iris al la Doktoro, por aĉeti kelke da unuaj esperantaj eldonaĵoj, kiujn li tiam ankoraŭ vendadis en sia loĝejo. D-ro Zamenhof akceptas la malsanulojn de la 4a ĝis la 6a horo, mi do venis tuj post la 6a. La atendejo, estis ankoraŭ plena kaj mi devis esti pacienca preskaŭ unu horon. Fine eliris el la kabineto la lasta paciento, kaj kun batanta koro mi prezentis min al la Majstro.

D-ro Zamenhof estis jam iom laca, sed eksciinte pri la celo de mia vizito, li tre afable akceptis min, kaj ni komencis esperante interparolon pri Esperanto. Mi konstatis kun plezuro, ke sen iu ajn peno mi komprenas ĉion; ĉu D-ro Zamenhof same facile komprenis min, mi ne scias, sed mi iom dubas, ĉar de mia konvertiĝo pasis apenaŭ unu semajno. La simpleco kaj natureco de la manieroj de l' Doktoro tute ĉarmis min; kun streĉita atento mi aŭskultis ĉiun lian vorton kaj mi decidis, ke mi pli ofte . . . aĉetos esperantajn broŝurojn kaj librojn. Je la 8a horo D-ro Zamenhof komencis oscedi. Timante, ke mi tedis lin, mi tuj lin adiaŭsis kaj foriris. Mi ankoraŭ ne scias tiam, ke nia Majstro ĉiam kaj ĉie oscedas vespere; mi tion eksciis nur poste kaj mi trankviligis. “Bone,” pensis mi, “ne mi estis la kulpo.” Sed tute konsolita mi min eksentis nur dum la Dresdena kongreso: D-ro Zamenhof, tute ne indiferenta je “das ewig Weibliche” ¹⁾, oscedis vespere, parolante kun fraŭlino Hedwig Reicher!²⁾

Mi daŭrigis miajn vizitojn, sed mi devas konfesi, ke ne ĉiuj kontentigis min. Traleginte unu propagandan broŝuron, la ekzercaron kaj kelke da noveloj, kaj tradukinte du rakontojn, mi venis al firma konkludo, ke diversaj reformoj estas absolute neeviteblaj en Esperanto kaj mi prezentis miajn proponojn al la Doktoro. Kun miro mi konstatis, ke li ne estas ravita kaj ke li ne volas akcepti ilin. “Terura

Novjara Donaco al via Transmara Korespondanto.

LA SUDA KRUCO por unu jaro.

Por Kvin Shilingoj ni Sendos ĝhin.

konserativulo," pensis mi, "mi ne plu diskutos kun li pri la reformoj; baldaŭ li komprenos sian eraron kaj bedaŭros, ke li ne adoptis pli frue miajn proponojn."

Mia esperanta biblioteko pli kaj pli grandigis, mi pli kaj pli intime ekkonis dum miaj vizitoj nian Majstron, ne nur kiel aŭtoron de Esperanto, sed ankaŭ kiel homon, kiel idealiston, kiel noblan viron, kiu ĉiam pensas pri aliaj kaj ĉiam forgesas pri si mem. En la 50a datreveno de lia naskotago, kun ĉiuj Esperantistoj mi sendis al li miajn sincerajn dezirojn de longa kaj feliĉa vivo kaj kunigis mian voĉon kun tiu de ĉiuj samideanoj en fiera aklamo: "Ecce homo!"—"Jen homo!")

1) citaĵo el la dramo "Faust" de Goethe: "la eterna virino."

2) la fama aktorino, kiu ludis la rolon de "Ifigenio" dum la prezentado de la dramo "Ifigenio en Taŭrido" de Goethe dum la kongreso en Dresden 1908.

PLIBELIGO DE MELBURN.

Priskribo de Melburno, fiere uzata de ĝiaj loĝantoj, estas "Mirinda Melburno, la reĝina urbo de la sudo." La komitato de la Urbdesegna asocio ĵus faris tre gravajn proponojn, kiuj, se oni efektivigos ilin, faros el Melburno unu el la plej belaj urboj en la monuo.

La nuna Urbdomo estas proksima al la suda ekstremaĵo de la urbo kaj okupas relative malgrandan lokon, inter tre valoraj negocaj sidlokoj, sed, ĉar la tendenco de la urbo estas kreski en norda direkto, oni nun proponas formovi la civitan centron pli norden, kie estas ampleksa spaco por grandaj konstruaĵoj kun ebleco utiligi la ĉirkaŭan spacon por ĝardenoj kaj kunvenejoj per la loĝantaro.

Alia tre interesa propono estas la starigo de terkultura zono. Tiu estos zono tri mejlojn larĝa ĉirkaŭanta la urbon. La plej proksima rando de la zono estos je distanco de ok mejloj de

la centro de Melburno. Nenia novalkonstruaĵo estos permesata en la zono, krom tiuj necesaj por kulturaj celoj. La motivo estas malebligi ke Melburno fariĝu tiel vaste etendita kiel estas Parizo kaj Londono. Alia tre grava motivo estas, ke kiel rezultato de la establo de la terkultura zono, estos malkarigo en la prezoj de lakto, butero kaj ovo.

La konstruo de granda artefarita lago, pluaj ludlokoj por infanoj, plibeligo de la maraj kaj riveraj bordoj ricevos la atenton de la komitato. La egale necesaj aferoj de trajna kaj trama konstruo, konstruo de ŝoseoj, plua kloaka sistemo kaj buĉejoj ne estos forgesitaj.

KRONIKO.

SYDNEY.—Tre sukcesa monato por Sidnejaj esperantistoj estis novembro. Krom bone aranĝita kaj efektiva programo de regule okazantaj paroladoj en la klubo, oni ĝuis piknikon kaj bonvenigis kelkajn vizitantojn el malproksimaj landoj.

Fariĝis tre interesa parolado pri "Kordaj Instrumentoj" de nia fervora samideano kaj vic-prezidanto, S-ro Edgar Pryke, kiu sperte klarigis la devenon, uzon kaj muzikan valoron de diversaj muzikiloj. Alia temo, "Korespondado" (kiu ĝenerale promesas esti "seka"), okazis du semajnojn poste, sed S-ro Victor Rutland parolis en tiel facila, konvena maniero, donante tute nepedagogiajn ekzemplojn kaj ŝercajn flankaĵojn, ke ĉiuj atente aŭskultis ĝis la fino.

Okazo de graveco estis la vizito de s-ro Maurice Hyde ("Delsudo") je 8a novembro. Trapasante Sidnejon post pli ol dujara restado en Nov-Gineo kaj vojaĝo en Oriento li mallonge rakontis kelkajn travivaĵojn, recipe akcentante la progreson en Esperantujo.

La Societo ankaŭ salutis s-ro Klariĉec kaj alian samideanon el

BONAJ DENTOJ

BONA SANO
BONA ODORA SPIRO
BONA RIDO
BONA ASPEKTO

Ĉu vi posedas ĉi tiujn aŭ male?

Ĉiu leganto estas rekomendata al S-ro. E. Hilson por dentistaj servoj ĉe angulo de Glenferrie kaj Barkers Rds., Glenferrie.

Nov-Zelando ĉe la fino de la monato.

MELBURNO.—Amuza kaj utila "traduka vespero," gvidata de Sinjorino Bigelow; la membroj tradukis lote elektitajn pecojn de bone konataj Anglaj versaroj.

Sinjoro Redfern faris interesan paroladon pri propagando, donante multe da utilaj konsiloj.

Agrabla riverfesto ĉe Studley-parko.

AL NIAJ SUBTENANTOJ.

Ĝis la 29a novembro ni ricevis la jenajn sumojn:—B. A. Silk, 1/-; A. R. Cohen, 15/-, ĝis decembro, '24; Mr. Serpell, 4/6, septembro, '24; W. McPherson, 4/6, septembro, '24; A. Bassett, 4/6, septembro, '24; J. B. Henry, 4/6, majo, '24; E. D. Nesbet, 4/6, oktobro, '25; A. R. Cohen, 4/6, majo, '24; L. I. Carthew, 2/3, marto, '24; A. Bennet, 4/6, oktobro, '24; J. Vodanoviĉ, 7/6, junio, '25; Persista Grupo, 5/6, aŭgusto, '24; Iru Antaŭen grupo, 5/6, aŭgusto, '24; N. Biagioni, 5/-; Carnegie grupo, 5/6, aŭgusto, '24; G. Lamond, 4/6, oktobro, '24; G. Benson, 5/-; aŭgusto, '25; O. H. Weselman, 5/-, oktobro, '24.

FILIIGITAJ GRUPOJ.

Sydney: Esperanto-Societo. Kunvenas ĉiun ĵaŭdon de 7.30—10 pm. ĉe "Station House," Rawson Place (6a etaĝo). Ĝuste apud la ĉefstacidomo. Prezidanto: S-ro. F. V. Taylor; sekretario, S-ro. L. E. Fosto; adreso, "The Brighton," Croydon Park, Sydney.

Australazia Esperanto-Asocio. Sekretario, S-ro P. T. B. Hudson. Poŝta adreso, Box 731, Elizabeth Street Post Office, Melbourne. Renkontejoj (Melburna sekcio), Hardware Chambers, 350 Little Collins Street, vendrede vespere, je la oka horo.

Berwick: Esperanta Grupo. Kunveno kaj poŝta adreso: ĉe F-ino. P. Ab-

bott, "Chelsworth," Normanby Rd., Berwick, ĵaŭde je 3.30 pm.

Dargaville: Esperanto Society.—Prezidanto, S-ro. Alfred Gregory. Sekretario, S-ro. R. Pope. Poŝta adreso, P.O.; Dargaville, N.Z. Kunveno: la legosalono de S-ro A. Gregory, vendrede vespere, je la sepa.

Hobarta Esperanta Grupo. Kunveno Eaton-Bray-lernejo, Davey St., ĉiun duan mardon, 7.30 vespere. Prezidantino F-ino. C. M. Hannaford. Sekretaria kaj poŝta adreso F-ino. A. Beckett, 177 Davey St., Hobart.

"Iru Antaŭen"-Grupo. Prezidantino: S-ino. E. S. Bigelow. Sekretario, S-ro. J. Parker. Poŝta adreso, Warrigal Rd., Oakleigh. Kunveno: 36 Kangaroo Rd., Oakleigh, marde vespere, je la oka horo.

Carnegie: Esperanta Grupo. Prezidanto S-ro. Blundy. Sekretariino, F-ino. L. M. Irwin. Kunveno kaj poŝta adreso, "Kirkcald," 10 Woorayl St., Murrumbena, (du domojn for de la Carnegie Kinema-teatro) ĵaŭde vespere, je la oka horo.

"Nigra Cigno"-Grupo. Prezidanto, S-ro. C. Casey, Sekretariino, F-ino. F. Cherrett. Poŝta adreso, 46 Leonard St., Victoria Park, W.A. Kunvenoj, vespere je la oka horo, James St. School, komencantoj marde; progresintoj, 9 Pier St. ĵaŭde.

Persista Grupo, Armadale, Melbourne. Prezidanto: S-ro. H. Byatt, Sekretariino: F-ino. I. Thomas, Kunveno kaj poŝta adreso, 62 Northcote Rd., Armadale, merkrede vespere, je la oka horo.

Whangarei Grupo Esperanta.—Prezidanto, S-ro D. Tilly. Sekretario, S-ro Chas. Waymouth. Poŝta adreso, ĉe S-ro Chas. Waymouth, strato Manse, Whangarei, N.Z. Kunveno: La domo de S-ro Tilly, strato Water, Whangarei, vendrede, je la oka horo vespere.

Cole's Book Arcade, Melbourne.

TWO MILLION BOOKS AND PIECES OF MUSIC.

— SEND FOR —

"THE RAINBOW," Cole's Monthly About Books. FREE TO YOU.

Printed for the Proprietors, The Australasian Esperanto Association, Hardware Club Chambers, Little Collins Street, Melbourne,
by The Imperial Press, 205 Elizabeth Street, Melbourne.